

**Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów  
Alkoholowych  
i Przeciwdziałania Narkomanii  
dla Miasta Nowy Dwór Mazowiecki  
na lata 2023-2026**



**Nowy Dwór Mazowiecki, grudzień 2022 rok**

## Spis treści

I. WPROWADZENIE .....	3
II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU .....	5
III. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W MIEŚCIE NOWY DWÓR MAZOWIECKI .....	6
1. Dane statystyczne ogólnopolskie .....	6
2. Diagnoza Nowego Dworu Mazowieckiego .....	8
Dorośli mieszkańcy .....	12
Uczniowie .....	13
IV. REALIZATORZY PROGRAMU .....	18
V. GRUPA DOCELOWA PROGRAMU .....	19
VI. CELE I REALIZACJA PROGRAMU.....	19
VII. SPOSÓB SPRAWOZDANIA.....	32
VIII. ZADANIA I ZASADY DZIAŁANIA MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	32
IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MKRPA .....	33

## **I. WPROWADZENIE**

Zgodnie z art. 4<sup>1</sup> ust. 1 ustawy z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r., poz. 1119), do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii.

W celu realizacji w/w zadań opracowywany jest „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowy Dwór Mazowiecki na lata 2023-2026” (zwany dalej Miejskim Programem), który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Zgodnie art. 4<sup>1</sup> ust. 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika.”

Realizując Miejski Program, należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym stanowi art. 11<sup>1</sup> „W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4<sup>1</sup> gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18”. W kontekście nowego brzmienia art. 4<sup>1</sup>, planując działania w ramach Miejskiego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia.

**Celem głównym Miejskiego Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.**

Cel główny będzie realizowany przez 7 celów operacyjnych w następujących obszarach: profilaktyki, terapii i rehabilitacji. W 2022 roku środki finansowe przeznaczone na realizację zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zostały podzielone w zdecydowanej większości na działania związane z profilaktyką.

Cele i zadania Programu sformułowano w oparciu o wyniki przeprowadzonej w roku 2022 na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim **Diagnozy problemów społecznych na terenie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki**. Projekt Programu był konsultowany ze szkołami, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, które wniosły swoje propozycje i uwagi.

## **II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU**

### Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r., poz. 1119),
2. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050),

### Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021– 2025 z dnia 30 marca 2021 r.
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 z dnia 31 grudnia 2021 roku.

### Programy regionalne:

1. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2021- 2025 z dnia 30 marca 2021
2. Strategia Rozwoju Społeczno- Gospodarczego Miasta Nowy Dwór Mazowiecki na lata 2018-2030 , przyjęta uchwałą XXXVIII/451/2018 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 06 marca 2018 roku.

### **III. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W MIEŚCIE NOWY DWÓR MAZOWIECKI**

#### **1. Dane statystyczne ogólnopolskie**

Z ostatnich badań Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że 11,9% mieszkańców Polski w wieku produkcyjnym, czyli między 18. a 64. rokiem życia, należy do grona nadużywających alkoholu, natomiast 2,4% w tym przedziale wiekowym spełnia kryteria diagnostyczne uzależnienia. Przeniesienie tych wyników na populację całej Polski daje nam ok. 2,5 mln nadużywających i ponad 600 tys. uzależnionych.

Jak wynika z badania przeprowadzonego w 2019 roku przez CBOS wśród Polaków powszechny jest pogląd, że nadużywanie alkoholu jest w naszym kraju dużym problemem (91%). Tylko 6% badanych uważa, że jest to mały problem, a 3% nie ma zdania w tej sprawie.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie upośledza czynności poznawcze: koncentrację uwagi , zapamiętywanie, uczenie się, rozwój kontroli emocjonalnej. Prowadzi do podejmowania innych zachowań ryzykownych groźnych dla życia i zdrowia, zakłóca proces rozwojowy, może również powodować spowolnienie wzrostu i zaburzenia hormonalne.

#### **Wyniki ESPAD (Europejski Program Badań Ankiety w szkołach)**

Jak wynika ze zrealizowanych badań ESPAD w ramach projektu badawczego na temat zdrowia i zachowań zdrowotnych młodzieży szkolnej, **próby picia alkoholu ma za**

**sobą 70,8% uczniów ze szkół ponadpodstawowych na terenie miasta Nowy Dwór Mazowiecki oraz 92,8% uczniów z próby ogólnopolskiej.**

W czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem piło jakiegokolwiek napoje alkoholowe 66,9% uczniów z SPP Nowy Dwór Mazowiecki i 89% uczniów z SPP PL. Za wskaźnik względnie częstego używania alkoholu przyjęto picie w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem. Jakiegokolwiek napoje alkoholowe w tym czasie piło 48,7% uczniów z Nowego Dworu Mazowieckiego i 76,1% uczniów z próby ogólnopolskiej. Uczniowie z Nowego Dworu Mazowieckiego zdecydowanie rzadziej sięgają po alkohol niż ich rówieśnicy na terenie Polski, co wskazuje na pozytywny trend młodych ludzi wobec spożywania alkoholu.

Według danych z badań populacyjnych odsetek osób, które miały kontakt z narkotykami w ciągu ostatniego roku w Polsce jest 16 razy niższy od odsetka osób mających kontakt z alkoholem.

Nadmierne korzystanie z Internetu staje się dziś niezwykle poważnym problemem społecznym. Na ryzyko uzależnienia szczególnie narażone są dzieci i młodzież, dla których Internet jest nieodłącznym elementem ich codziennej aktywności, życia społecznego oraz rozrywki. Badania pokazują, że problem staje się coraz poważniejszy i wymaga szybkiej reakcji rodziców, opiekunów i pedagogów. W Polsce 23% badanych nastolatków (w wieku 11–16 lat) stwierdziło u siebie przynajmniej jeden z badanych symptomów nadużywania Internetu. Najczęściej występujący symptom to surfowanie po Internecie nawet wtedy, kiedy to specjalnie nie jest interesujące (38%) oraz zaniedbywanie rodziny, znajomych i nauki szkolnej (35%).

Kolejny problem społeczny ukazały badania CBOS, w których blisko trzy czwarte respondentów (73%) wskazało, iż obawia się, że wojna na Ukrainie zagraża bezpieczeństwu Polski, jednak te obawy stopniowo zmniejszają się w porównaniu z poprzednimi badaniami. Na przełomie lutego i marca 2022 r. – a zatem tuż po wybuchu wojny – przekonanie, że sytuacja zagraża bezpieczeństwu Polski, wyrażało 85% ankietowanych, a miesiąc później było to 79%. Autorzy badania zauważają, że spadkowi obaw przed zagrożeniem dla Polski towarzyszy jednocześnie wyraźny - 15-punktowy - wzrost poczucia, że wojna rozprzestrzeni się na inne kraje. 40% badanych uważa, że "nastąpi eskalacja konfliktu - wojna obejmie inne kraje", z kolei 30% ocenia,

że "wojna nie rozprzestrzeni się na inne kraje". Natomiast 30% badanych nie ma w tej kwestii zdania.

## **2. Diagnoza Nowego Dworu Mazowieckiego**

### ALKOHOL

Zgodnie z przeprowadzoną w 2022 r. diagnozą problemów społecznych mieszkańcy miasta Nowy Dwór Mazowiecki za największy problem uznali uzależnienie od alkoholu (40%).

W ankiecie przeprowadzonej wśród mieszkańców Nowego Dworu Mazowieckiego również zbadano postawy i przekonania dorosłych mieszkańców na temat alkoholu. Pierwszą z poruszanych kwestii był wiek inicjacji alkoholowej. Nieco ponad połowa respondentów-51,5% przyznaje, że pierwszy raz piło alkohol w wieku pomiędzy 16 a 18 rokiem życia. Kolejno, 36,5% wskazało, że inicjacja alkoholowa miała miejsce, gdy byli już pełnoletni. Poza tym, 9% deklaruje, że pierwszy raz spróbowało alkoholu w wieku pomiędzy 13 a 15 lat, a 2,5% poniżej 12 roku życia. Pozostałe 0,5% mieszkańców zaznaczyło, że nigdy dotąd nie próbowali alkoholu.

Do picia alkoholu kilka razy w miesiącu przyznało się 36,5% badanych, kilka razy w roku-30,5%, raz w tygodniu- 16%, kilka razy w tygodniu- 7,5%, a 0,5%- prawie codziennie. Abstynencję deklaruje 9% mieszkańców.

Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w mieście Nowy Dwór Mazowiecki jest na średnim poziomie ryzyka- 14,8% uczniów klas 4-6, 58% uczniów klas 7-8 oraz aż 83,5% uczniów szkół ponadpodstawowych przyznało, że ich rówieśnicy piją alkohol. Poza tym, do spożywania alkoholu przyznaje się 2,3% uczniów klas 4-6, 17% uczniów klas 7-8 oraz 61% uczniów szkół ponadpodstawowych. Wraz z wiekiem rośnie odsetek uczniów mających za sobą inicjację alkoholową. Uczniowie w większości twierdzą, że ich rodzice wiedzą, że mają za sobą inicjację alkoholową. Wczesna inicjacja alkoholowa w gronie rówieśników czy w środowisku rodzinnym, gdzie rodzice dodatkowo dają przyzwolenie na próbowanie/picie alkoholu przez swoje dzieci, zwiększa ryzyko pojawienia się u nich w przyszłości potencjalnych problemów związanych ze spożywaniem alkoholu.



## NARKOTYKI I SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

Zdecydowana większość mieszkańców Nowego Dworu Mazowieckiego- 81% twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób, które przyjmują narkotyki lub dopalacze. Jednakże, 10% respondentów zaznaczyło, że zna od 2 do 5 osób zażywających owe substancje odurzające, 5,5% wskazało, że zna więcej niż 10 takich osób, a 3,5%- jedną osobę. Wskazuje to na pozytywną tendencję w zakresie uzależnienia od substancji psychoaktywnych takich, jak narkotyki czy dopalacze, jednakże nie wyklucza to występowania tego rodzaju uzależnień wśród mieszkańców miasta Nowy Dwór Mazowiecki.

Wyniki badań wskazują, że niektórzy uczniowie mogą przejawiać problemy związane z przyjmowaniem narkotyków- 5% uczniów klas 4-6, 28% uczniów klas 7-8 oraz 46% uczniów ze szkół ponadpodstawowych wskazuje, że ich rówieśnicy mają kontakt z narkotykami albo z dopalaczami. Ponadto, 3% uczniów klas 4-6 oraz 5% uczniów klas 7-8 szkół podstawowych, a także 16% uczniów szkół ponadpodstawowych przyznało, że sami próbowali już narkotyków lub dopalaczy.

## PRZEMOC

Zdecydowana większość mieszkańców Nowego Dworu Mazowieckiego- 80,5% wskazało, że nie ma w swoim otoczeniu osób doświadczających przemocy w rodzinie. Aczkolwiek, 10,5% respondentów zaznaczyło, że zna takie osoby, a 9% ma podejrzenia, że zjawisko przemocy w rodzinie jest obecne w ich otoczeniu. Należy jednak pamiętać, że przemoc w rodzinie jest w dużej mierze zjawiskiem ukrytym i wiele osób doznających przemocy w rodzinie nie zgłasza się po pomoc.

Jak wynika z przeprowadzonych badań ponad połowa badanych uczniów doświadcza przemocy w szkole ze strony rówieśników. Jeżeli chodzi, o młodszych uczniów SP, to 50% z nich nigdy nie doświadczyło przemocy rówieśniczej w szkole, 19% z nich doświadczyło przemocy fizycznej, 30% z nich doświadczyło przemocy psychicznej, a 7% doświadczyło innych niż wskazane form przemocy. W przypadku

starszych uczniów SP, 48% z nich nigdy nie doświadczyło przemocy w szkole ze strony innych uczniów, 23% z nich doświadczyło przemocy fizycznej, 36% przemocy psychicznej, a 9% innej formy przemocy. Natomiast uczniowie szkół ponadpodstawowych deklarują: 54% z nich nigdy nie doświadczyło przemocy w szkole ze strony innych uczniów, 19% z nich doświadczyło przemocy fizycznej, 37% przemocy psychicznej, a 10% innej formy przemocy. Uzyskane wyniki wskazują, że pewien odsetek uczniów doświadcza ze strony swoich kolegów i koleżanek w szkole zarówno przemocy fizycznej, jak i psychicznej.

### UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

Wielość funkcji i aplikacji, jakie oferuje obecnie telefon komórkowy, sprawia, że komunikacja werbalna, będąca jego pierwotnym przeznaczeniem, schodzi na dalszy plan, a smartfon z dostępem do Internetu stał się narzędziem, za pomocą którego organizować możemy codzienne życie we wszystkich niemal aspektach: pracy, kontaktów towarzyskich, informacji, rozrywki, sportu, zakupów. Narzędzie to stało się wielu osobom niezbędne do tego stopnia, że nie potrafią bez niego funkcjonować; wzmożona intensywność użytkowania zaczyna nosić znamiona nadużywania, prowadząc do uzależnienia – fonoholizmu.

Jak wynika z przeprowadzonych badań w szkołach na terenie Nowego Dworu Mazowieckiego, 35,6% uczniów klas 4-6, 28% uczniów klas 7-8 oraz 18,9% uczniów szkół ponadpodstawowych korzysta z telefonu od 2 do 3 godzin dziennie. Znaczny niepokój budzi fakt, iż 49,1% uczniów klas 4-6 oraz 61% uczniów klas 7-8 i 71,2% uczniów ze szkół ponadpodstawowych deklaruje, że korzysta z telefonu 4 i więcej godzin dziennie.

### PANDEMIA COVID – 19

W wyniku panującej pandemii COVID-19 szczególnie drastycznie zmieniają się warunki życia ludzi na całym świecie, a jej skutki społeczne i gospodarcze są dla nas ciągle nieprzewidywalne. W związku ze zmianami, lękiem i izolacją, wywołanymi skutkami pandemii COVID-19, pogorszeniu uległa ogólna kondycja psychiczna

społeczeństwa.

W wielu przypadkach obecna sytuacja powoduje zagubienie, a w konsekwencji obniżanie poczucia własnej wartości oraz rosnącą głęboką frustrację, bezradność i alienację społeczną.

Zjawiska te najsilniej przejawiają się i są najbardziej widoczne w rodzinach i małych społecznościach, manifestując się w postaci uzależnień, przemocy psychicznej i fizycznej. Jest to szczególnie groźne w relacjach rodzinnych.

W pierwszej kolejności mieszkańcy zostali zapytani o to, czy odczuwają jakieś skutki pandemii COVID-19. Większość badanych- **70% deklaruje, że nie odczuwa żadnych skutków pandemii koronawirusa**. Jednakże 30% zaznaczyło, że skutki są dla nich odczuwalne wskazując na: zmniejszenie kontaktów międzyludzkich, izolację, trudności w nawiązywaniu relacji, stany lękowe i depresyjne, samotność, izolacja, strach, utratę pracy, rosnącą inflację.

Następnie zapytano mieszkańców czy zaobserwowali jakieś zmiany w zachowaniu swoich dzieci, odkąd wybuchła pandemia COVID-19. Wyniki wskazują, że większość badanych, którzy mają potomstwo zaobserwowało negatywne zmiany w ich zachowaniu- 17% wskazało, że ich dziecko ma zaległości w nauce i tyle samo- 17%, że ich dziecko stało się bardziej wycofane, a 13% zaznaczyło, że ich dziecko ma trudności w relacjach rówieśniczych. Tylko 21% ankietowanych nie zaobserwowało żadnych zmian w zachowaniu swojego dziecka. Pozostałe 28% nie posiada dzieci.

## KONFLIKT ZBROJNY W UKRAINIE

Mieszkańcy miasta Nowy Dwór Mazowiecki zostali także zapytani o ich odczucia związane z konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Jak wynika z przeprowadzonych badań **42% respondentów ma poczucie zagrożenia związane z agresją Rosji na Ukrainę**.

Od początku trwania wojny w Ukrainie w szkołach i przedszkolach trwa reorganizacja, przygotowanie się na ewentualne przyjęcie dzieci uchodźczych. W domach pojawiają się nowe tematy: zbiórki dla uchodźców, przyjmowanie rodzin pod swój dach itp. Niezależnie od tego, ile tak naprawdę spraw bezpośrednio dotyczy

dziecka, nie da się uniknąć wzmożonego napięcia w jego otoczeniu. Pewien odsetek badanych mieszkańców- 23,5% zauważyło niepokojące zmiany w zachowaniu swoich dzieci, które są związane z konfliktem zbrojnym w Ukrainie.

### PORÓWNANIE DIAGNOZY Z 2018 ROKU Z DIAGNOZĄ Z 2022 R.

Wyniki badań realizowanych na terenie miasta Nowy Dwór Mazowiecki w roku 2022, porównano również z wynikami badań diagnozy zagrożeń społecznych z 2018 roku, porównując najważniejsze problemy występujące na terenie miasta.

#### **Dorośli mieszkańcy**

	<b>DIAGNOZA Z 2018 ROKU</b>	<b>DIAGNOZA Z 2022 ROKU</b>
<b>OCENA WAŻNOŚCI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE</b>	Za najistotniejsze problemy mieszkańcy uznali alkoholizm i zanieczyszczenie środowiska.	Za najistotniejsze problemy mieszkańcy uznali uzależnienie od alkoholu uzależnienie od narkotyków/dopalaczy oraz zjawisko przemocy domowej.
<b>PROBLEM ALKOHOLOWY</b>	Największa część respondentów zadeklarowała, że pije kilka razy w roku (45%), 22% kilka razy w miesiącu, natomiast 4% respondentów robi to kilka razy w tygodniu i tylko 1% - codziennie. Abstynencję deklaruje 29% mieszkańców.	Do picia alkoholu kilka razy w miesiącu przyznało się 36,5% badanych, kilka razy w roku-30,5%, raz w tygodniu- 16%, kilka razy w tygodniu- 7,5%, a 0,5%- prawie codziennie. Abstynencję deklaruje 9% mieszkańców.
	Ponad połowa ankietowanych deklaruje, że w dniu, w którym spożywa alkohol, wypija 1-2 porcji tego napoju (57%). 27% mieszkańców wskazuje na 3-4, natomiast 9% na 5-7. Poza tym, respondenci przyznali, że spożywają 7 porcji i więcej- 6%.	Badani zaznaczali najczęściej, że spożywają jednorazowo 3-4 porcje alkoholu- 35% oraz 1-2 porcje- 32%. Poza tym, respondenci przyznali, że spożywają jednorazowo 5-6 porcji alkoholu- 15,5%, lub też 7 porcji i więcej- 6,5%.
	Mieszkańcy Nowego Dworu Mazowieckiego spożyli po raz pierwszy napoje	Nieco ponad połowa respondentów- 51,5% przyznaje, że pierwszy

	wysokoprocentowe w większości w wieku 16-25 lat (81%).	raz piło alkohol w wieku pomiędzy 16 a 18 rokiem życia.
<b>PROBLEM NARKOTYKOWY</b>	Z badań wynika, że największą popularność w środowisku lokalnym ma marihuana.	Badani wskazywali, że największą popularność w ich środowisku lokalnym ma marihuana oraz haszysz.
<b>PROBLEM PRZEMOCY</b>	30% mieszkańców zadeklarowało znajomość osoby dotkniętej problemem przemocy w rodzinie.	10,5% respondentów zaznaczyło, że zna osoby doświadczające przemocy w rodzinie.

## Uczniowie

	<b>DIAGNOZA Z 2018 ROKU</b>	<b>DIAGNOZA Z 2022 ROKU</b>
<b>PROBLEM ALKOHOLOWY</b>	42% uczniów ze szkół podstawowych, 76% uczniów gimnazjów oraz 92% uczniów szkół ponadgimnazjalnych odpowiedziało twierdząco na pytanie czy osoby w ich wieku piją alkohol.	14,8% uczniów klas 4-6, 58% uczniów klas 7-8 oraz aż 83,5% uczniów szkół ponadpodstawowych przyznało, że ich rówieśnicy piją alkohol.
	Po alkohol sięgnęło 39% uczniów ze szkół podstawowych, 46% uczniów gimnazjów oraz 78% uczniów szkół ponadgimnazjalnych.	2,7% uczniów klas 4-6, 17% uczniów klas 7-8 i 61% uczniów szkół ponadpodstawowych zaznaczyło, że spożywało już alkohol.
	Zdecydowana większość uczniów próbowała piwa.	Uczniowie generalnie najczęściej sięgają po piwo.
	Jak wynika z deklaracji uczniów, większość rodziców wie, że ich dzieci próbowały pić alkohol.	Jak wynika z deklaracji uczniów, ich rodzice najczęściej wiedzą, że mają już za sobą inicjację alkoholową.
<b>PROBLEM NARKOTYKOWY</b>	8% uczniów szkół podstawowych,	3% uczniów klas 4-6 oraz 5% uczniów klas 7-8 szkół

	9% gimnazjalistów oraz 14% uczniów szkół ponadgimnazjalnych przyznało, że do zażywania narkotyków/ dopalaczy.	podstawowych, a także 16% uczniów szkół ponadpodstawowych przyznało, że sami próbowali już narkotyków lub dopalaczy.
	Większość uczniów nie zna miejsc w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze.	Jeżeli chodzi o źródło pozyskiwania narkotyków i dopalaczy, to uczniowie w większości nie wiedzą, gdzie można je kupić
<b>PROBLEM PRZEMOCY</b>	Prawie połowa uczniów szkół podstawowych, 1/3 gimnazjalistów oraz 13% uczniów szkół ponadgimnazjalnych wskazało w ich szkole występuje problem między uczniami.	Okolo połowa badanych uczniów doświadcza przemocy w szkole ze strony rówieśników.
<b>UZALEŻNIENIE OD NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII</b>	Większość uczniów ze szkół ponadpodstawowych korzysta z telefonu komórkowego 1-3 godz. (35%) oraz 3-6 godz. (30%). Warto zwrócić uwagę na to, że 11% przyznaje, że robi to 6-10 godz., a 12% powyżej 10 godz. Tylko 4% uczniów deklaruje, że nie korzysta z telefonu komórkowego. Jeżeli chodzi o uczniów gimnazjów- większość osób korzysta z telefonu komórkowego 1-3 godz. (29%) oraz 3-6 godz. (30%). Poza tym, 19% przyznaje, że robi to 6-10 godz., a 12% powyżej 10 godz. Tylko 3% uczniów deklaruje, że nie korzysta z telefonu komórkowego. W przypadku uczniów szkół ponadpodstawowych większość osób korzysta z telefonu komórkowego 1-3 godz. (31%) oraz 3-6 godz. (31%). Kolejno, 12% przyznaje, że robi to 6-10 godz. i również 12% powyżej 10 godz. Tylko 4% uczniów deklaruje, że nie	35,6% uczniów klas 4-6, 28% uczniów klas 7-8 oraz 18,9% uczniów szkół ponadpodstawowych korzysta z telefonu od 2 do 3 godzin dziennie. Znaczny niepokój budzi fakt, iż 49,1% uczniów klas 4-6 oraz 61% uczniów klas 7-8 i 71,2% uczniów ze szkół ponadpodstawowych deklaruje, że korzysta z telefonu 4 i więcej godzin dziennie. Relatywnie niewielki procent uczniów spędza w ten sposób czas około godziny dziennie (SP 4-6: 12,8%, SP 7-8: 9%, SPP: 6,3%). Nieznaczny odsetek uczniów przyznaje, że nie korzysta z telefonu: SP 4-6: 2,7%, SP 7-8- 2%. SPP- 3,7%.

	korzysta z telefonu komórkowego.	
	<p>Większość respondentów ze szkół podstaowych zaznaczyło, że korzysta z komputera/internetu 1-3 godz. (34%) oraz 3-6 godz. (24%). 16% korzysta z komputera lub Internetu powyżej 6 godz. a 15% - do 1 godz. Jeżeli chodzi o uczniów gimnazjów, to 1/3 zaznaczyła odpowiedź 1-3 godz. (34%), a 1/4 3-6 godz. (25%). Poza tym, 20% korzysta z komputera lub Internetu powyżej 6 godz. a 15% - do 1 godz. W przypadku uczniów szkół ponadpodstawowych większość respondentów zaznaczyło odpowiedź 1-3 godz. (42%) oraz 3-6 godz. (23%). 18% korzysta z komputera lub Internetu powyżej 6 godz. a 13% - do 1 godz.</p>	<p>Jeżeli chodzi o uczniów klas 4-6 czas spędzony przed komputerem przedstawia się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) 22% spędza przed komputerem do 2 godzin dziennie;</li> <li>b) 19% nie korzysta z komputera;</li> <li>c) 19% korzysta z komputera kilka razy w tygodniu;</li> <li>d) 17% spędza przed komputerem do 4 godzin dziennie;</li> <li>e) 13% spędza przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie;</li> <li>f) 10% spędza przed komputerem do 6 godzin dziennie;</li> </ul> <p>W przypadku uczniów klas 7-8 wyniki prezentują się:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. 28% spędza przed komputerem do 4 godzin dziennie;</li> <li>2. 21% korzysta z komputera kilka razy w tygodniu;</li> <li>3. 15% nie korzysta z komputera;</li> <li>4. 15% spędza przed komputerem do 2 godzin dziennie;</li> <li>5. 12% spędza przed komputerem do 6 godzin dziennie;</li> <li>6. 9% spędza przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie.</li> </ol> <p>Poniższe odsetki przedstawiają czas spędzony przed komputerem przez uczniów</p>

		<p>szkół ponadpodstawowych:</p> <p>g) 23,6% nie korzysta z komputera.</p> <p>h) 19,1% spędza przed komputerem do 4 godzin dziennie;</p> <p>i) 18,3% korzysta z komputera kilka razy w tygodniu;</p> <p>j) 13,9% spędza przed komputerem do 6 godzin dziennie;</p> <p>k) 13,6% spędza przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie;</p> <p>l) 11,5% spędza przed komputerem do 2 godzin dziennie.</p>
	<p>Uczniowie najczęściej słuchają muzyki, kontaktują się ze znajomymi. oglądają filmy, grają w gry komputerowe oraz naukę.</p>	<p>Najbardziej popularnymi formami spędzania czasu przed komputerem okazują się być: oglądanie filmów, kontakt ze znajomymi, słuchanie muzyki, granie w gry online.</p>

**Analizując powyższą tabelę, można zauważyć, że kontynuacja celów i zadań zawartych w programie jest dobrym kierunkiem do zwalczania zagrożeń wynikających z uzależnień.**

## **POMOC SPOŁECZNA**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim średnio rocznie obejmuje pomocą ok. 600 rodzin, Od stycznia do końca października 2022 roku skorzystało z pomocy 466 rodzin w których żyje ogółem 719 osób w tym 152 dzieci. Wśród głównych powodów udzielania pomocy społecznej mieszkańcom Nowego Dworu Mazowieckiego w 2021 r. Ośrodek wyróżnia: niepełnosprawność (259 rodzin), bezrobocie (158 rodziny), ubóstwo (222 rodziny), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (130 rodzin), rodziny niepełne (47 rodzin), rodziny wielodzietne (17 rodzin), bezdomność (22 osoby), przemoc w rodzinie (4 rodziny), narkomania ( 4



osoby), sytuacja kryzysowa (8 rodzin).

Liczba osób i rodzin doświadczających problemów będących wynikiem nadużywania i uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych będących pod opieką OPS:

Okres czasu:	Alkohol	Alkohol i inne środki psychoaktywne
2021 r.	38 rodzin (46 osób w tych rodzinach)	42 rodziny (50 osób w tych rodzinach)
I – X 2022 r.	24 rodziny (29 osoby w tych rodzinach)	27 rodzin (32 osoby w tych rodzinach)

W okresie I – X 2022 r. w przypadku 24 rodzin, głównym powodem przyznania pomocy był problem alkoholowy. Nie jest to równoznaczne z liczbą osób uzależnionych objętych pomocą Ośrodka, często w jednej rodzinie mamy do czynienia z kilkoma dysfunkcjami. W wielu przypadkach to właśnie alkohol jest ich przyczyną.

Prawie wszystkie rodziny z problemem alkoholowym mają problemy z przemocą .

W roku 2021 Zespół Interdyscyplinarny zajmował się łącznie 101 sprawami, z tego 36 spraw było kontynuowanych z poprzedniego okresu (3 procedury z 2019 roku, 33 z 2020 roku).

Procedura „Niebieskiej Karty” w 2021 roku została wszczęta w 65 rodzinach, dodatkowo w 11 rodzinach wszczęto „Niebieską Kartę” w toku trwania tej samej procedury. Z tego wynika, iż problem występowania przemocy lub podejrzenia występowania przemocy dotyczył 65 rodzin.

Alkohol stanowi zazwyczaj główną przyczynę występowania przemocy w rodzinie. Spośród tych 65 rodzin 39 borykało się z problemem alkoholowym. Łącznie w 101 rodzinach objętych w roku 2021 procedurą „Niebieskiej Karty” problem alkoholowy występował w 64 przypadkach.

Niebieskie Karty A wszczynające procedurę zostały założone przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów:

1. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej - 13,
2. MKRPA - 0,

3. Policja - 50,
4. Oświata - 2,
5. Ochrona zdrowia - 0.

Grupy Robocze sporządziły 53 Niebieskich Kart C z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą oraz 47 Niebieskich Kart D z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy.

W roku 2021 zostało zamkniętych 53 procedur, w tym w 39 sprawach występował problem alkoholowy.

W okresie 1.01 - 31.10.2022 r. Zespół Interdyscyplinarny zajmował się łącznie 108 sprawami, z tego 48 spraw było kontynuowanych z poprzedniego okresu (1 procedura z 2019 roku, 10 procedury z 2020 roku i 37 procedury z 2021 roku).

#### **IV. REALIZATORZY PROGRAMU**

1. Realizatorem Programu będzie Burmistrz Miasta Nowy Dwór Mazowiecki za pośrednictwem Pełnomocnika Burmistrza ds. Społecznych.
2. Program będzie realizowany m.in. we współpracy z podmiotami lokalnymi:
  - 1) Rada Miejska Nowego Dworu Mazowieckiego,
  - 2) Kancelaria Burmistrza,
  - 3) Ośrodek Pomocy Społecznej,
  - 4) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
  - 5) Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia,
  - 6) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - 7) Straż Miejska Nowego Dworu Mazowieckiego,
  - 8) miejskie placówki oświatowe,
  - 9) Nowodworski Ośrodek Kultury,
  - 10) Nowodworski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
  - 11) organizacje pozarządowe oraz inne podmioty o których mowa w art. 3.ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
  - 12) oraz podmioty o charakterze ponadlokalnym:
    - a) Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim,

- b) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- c) Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii,
- d) Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- e) Ośrodek Rozwoju Edukacji
- f) i inne osoby fizyczne posiadające wiedzę, doświadczenie oraz kwalifikacje w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień, przeciwdziałania przemocy, pracy rodziną itp.

## **V. GRUPA DOCELOWA PROGRAMU**

Odbiorcami Programu będą mieszkańcy miasta Nowy Dwór Mazowiecki, w tym:

- 1) dzieci i młodzież, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób uzależnionych i ryzykownie zażywających alkohol i inne środki psychoaktywne, będących w grupie ryzyka uzależnienia i przemocy, eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi, doświadczających i stosujących przemoc, wychowujących się w rodzinach z problemem uzależnień,
- 2) dorośli nadużywający i uzależnieni od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- 3) rodziny osób uzależnionych,
- 4) doświadczający i stosujący przemoc,
- 5) rodzice,
- 6) nauczyciele nowodworskich szkół,
- 7) przedstawiciele instytucji i służb zajmujących się pracą z dziećmi i rodziną, uzależnionymi itp.,
- 8) inne osoby spotykające się w życiu prywatnym i/lub zawodowym z problemami uzależnień i przemocy.

## **VI. CELE I REALIZACJA PROGRAMU**

**Cel strategiczny:** Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań

ryzykownych przez dzieci, młodzież i innych mieszkańców Nowego Dworu Mazowieckiego.

### **Cele operacyjne:**

**Cel 1.** Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci.

**Cel 2.** Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym

**Cel 3.** Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

**Cel 4.** Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą w rodzinie.

**Cel 5.** Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

**Cel 6.** Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela

publicznego (zapewnienie działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Dworze Mazowieckim, ograniczanie dostępu do alkoholu).

**Cel 7.** Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

**Cel główny realizowany będzie w obszarach:**

- a. Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców Nowego Dworu Mazowieckiego (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- b. Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- c. Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które wykazują symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód.
- d. Terapii – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych: program podstawowy, program pogłębiony, program dla DDA, program dla współuzależnionych, programy ograniczonego picia (pop) itp.
- e. Rehabilitacji – Realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

<b>Cel 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci.</b>					
		<b>Zadania szczegółowe</b>	<b>Mierniki osiągnięcia celu</b>	<b>Realizatorzy zadań</b>	<b>Termin</b>
<b>PROFILAKTYKA</b>	1	Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież: finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki. Organizowanie miejskich imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba programów/wydarzeń/projektów,</li> <li>▪ liczba odbiorców,</li> <li>▪ liczba wykwalifikowanej kadry,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ OPS</li> <li>▪ inne organizacje, instytucje, jednostki</li> </ul>	I.2023 r. - XII. 2026 r.
<b>PROFILAKTYKA</b>	2	Realizowanie zorganizowanych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin w świetlicach, klubach, ośrodkach socjoterapeutycznych, placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych w tym zakup materiałów niezbędnych do realizacji działań w tym także artykułów spożywczych na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach profilaktycznych i socjoterapeutycznych.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba programów skierowanych do dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym objętych opieką placówki,</li> <li>▪ liczba dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi objętych wsparciem placówki,</li> <li>▪ liczba placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży,</li> <li>▪ liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programów.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ OPS</li> <li>▪ inne organizacje, instytucje, jednostki</li> </ul>	I.2023 r. - XII. 2026 r.
	3	Dofinansowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba programów,</li> <li>▪ liczba uczestników programów,</li> <li>▪ liczba założonych Niebieskich Kart,</li> <li>▪ liczba wykwalifikowanej kadry,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ OPS</li> <li>▪ inne organizacje, instytucje, jednostki</li> </ul>	I.2023 r. -

			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba grup wsparcia,</li> <li>▪ liczba spotkań grup wsparcia.</li> </ul>		
<b>PROFILAKTYKA</b>	4	<p>Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (hazard, Internet). Profilaktyka zachowań ryzykownych i promocja zdrowia – udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty, eventy); wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotne, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba programów/kampanii,</li> <li>▪ liczba odbiorców,</li> <li>▪ liczba wykonanych materiałów,</li> <li>▪ liczba zakupionych materiałów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ inne organizacje, instytucje, jednostki</li> </ul>	<p>I.2023 r. - XII. 2026 r.</p>
	5	<p>Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Miejskiego Programu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba diagnoz i raportów, badań, ekspertyz, opinii.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ OPS</li> <li>▪ inne organizacje, instytucje, jednostki</li> </ul>	

**Cel 2. Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież i osoby starsze.  
Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym.**

1	<p>Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież i osoby starsze: finansowanie zajęć ( w tym m.in.: zajęć sportowych, tanecznych, kulturalno – artystycznych, zajęć prowadzonych przez trenerów i animatorów), imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki. Organizowanie miejskich imprez, spotkań okolicznościowych i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba programów/wydarzeń/projektów,</li> <li>▪ liczba odbiorców,</li> <li>▪ liczba wykwalifikowanej kadry,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ NOK</li> <li>▪ NOSiR</li> <li>▪ organizacje pozarządowe,</li> <li>▪ inne organizacje</li> <li>▪ instytucje, jednostki.</li> </ul>	<p>I.2023 r. - XII. 2026 r.</p>
2	<p>Tworzenie możliwości dodatkowych form spędzania czasu wolnego, poprzez zakup sprzętu służącego do wyposażenia terenów rekreacyjnych, placów zabaw, poprawa standardu i tworzenie miejsc, w których prowadzona jest działalność w zakresie profilaktyki uzależnień itp.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Rodzaj zakupionego sprzętu</li> <li>▪ Ilość zakupionego sprzętu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ organizacje pozarządowe,</li> <li>▪ inne organizacje</li> <li>▪ instytucje, jednostki samorządu.</li> </ul>	



<b>Cel 3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.</b>					
<b>PROFILAKTYKA I REHABILITACJA</b>	1	Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka) w świetlicach, ośrodkach, klubach młodzieżowych i innych miejscach organizujących wolny czas dzieci i młodzieży w ich środowisku lokalnym. Programy profilaktyczne skierowane do rodziców. Organizacja wyjazdów dla dzieci, młodzieży i ich rodzin oraz osób starszych z programem terapeutycznym. Programy skierowane dla dzieci z FAS/FASD i ich bliskich.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba osób objętych działaniami,</li> <li>▪ liczba organizacji/programów.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ organizacje pozarządowe,</li> <li>▪ inne organizacje, instytucje, jednostki.</li> </ul>	I.2023 r. - XII. 2026 r.
<b>PROFILAKTYKA I REHABILITACJA</b>	2	Wdrażanie projektów profilaktyczno-interwencyjnych, skierowanych do osób eksperymentujących z różnymi środkami psychoaktywnymi i uzależnionych (profilaktyka wskazująca i programy redukcji szkód). Przeciwdziałanie narkomanii poprzez realizację projektów profilaktycznych przeznaczonych dla wszystkich oraz korekcyjno-pomocowych skierowanych do osób eksperymentujących z narkotykami i uzależnionych.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba osób objętych działaniami,</li> <li>▪ liczba organizacji, programów.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ organizacje pozarządowe,</li> <li>▪ inne instytucje, jednostki.</li> </ul>	I.2023 r. - XII. 2026 r.

<b>PROFILAKTYKA I REHABILITACJA</b>	3	Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia poprzez organizację kampanii społecznych i innych wydarzeń lokalnych skierowanych do ogółu mieszkańców Nowego Dworu Mazowieckiego lub wybranej grupy docelowej. Organizowanie konferencji i warsztatów, zwiększających kompetencje osób pracujących w obszarze profilaktyki i terapii oraz prowadzenie szkoleń i organizowanie wyjazdów terapeutycznych adresowanych dla wybranych grup odbiorców, mających na celu minimalizowanie szkód społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba osób objętych działaniami,</li> <li>▪ liczba organizacji/programów.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ organizacje pozarządowe,</li> <li>▪ inne organizacje, instytucje, jednostki.</li> </ul>	I.2023 r. - XII. 2026 r.
	4	Porady i konsultacje w zakresie terapii uzależnień i ochrony przed przemocą	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba osób objętych działaniami,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ organizacje pozarządowe,</li> <li>▪ inne organizacje, instytucje, jednostki.</li> <li>▪ osoby fizyczne posiadające kwalifikacje.</li> </ul>	
	5	Programy pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób przemoc.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ilość programów</li> <li>▪ liczba osób objętych działaniami</li> </ul>		
	6	Grupy stosujących wsparcia wspomagająca proces zdrowienia osób uzależnionych i współuzależnionych	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ilość grup</li> <li>▪ Liczba osób objętych działaniami</li> </ul>		
	7	Grupy wsparcia dla rodziców i opiekunów dzieci zagrożonych używaniem środków psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ilość grup</li> <li>▪ Liczba osób objętych działaniami</li> </ul>		
	8	Grupy edukacyjne dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem i przemocą, doświadczających skutków choroby alkoholowej rodziców, eksperymentującej ze środkami odurzającymi.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ilość grup</li> <li>▪ Liczba osób objętych działaniami</li> </ul>		

<b>Cel 4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą w rodzinie.</b>					
<b>TERAPIA I REHABILITACJA</b>	1	Finansowanie terapii dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dla osób dotkniętych przemocą.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba osób objętych działaniami,</li> <li>▪ czas oczekiwania na terapię,</li> <li>▪ rodzaje programów terapeutycznych.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ organizacje pozarządowe,</li> <li>▪ inne organizacje, instytucje, jednostki.</li> <li>▪ osoby fizyczne posiadające kwalifikacje.</li> </ul>	I.2023 r. - XII. 2026 r.
	2	Monitorowanie liczby osób korzystających z usług w placówkach terapii uzależnień i jakości udzielanych świadczeń.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba osób skierowanych do podmiotów leczniczych,</li> <li>▪ liczba osób, rozpoczynających terapię,</li> <li>▪ liczba osób, która zakończyła program terapeutyczny,</li> <li>▪ liczba osób, które skierowano do innych form pomocy po ukończeniu programu,</li> <li>▪ liczba osób kolejny raz rozpoczynających terapię</li> </ul>		

<b>Cel 5. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.</b>					
<b>REHABILITACJA</b>	1	Finansowanie wybranych programów wspomagających proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Realizacja działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba uczestników programu,</li> <li>▪ liczba wykwalifikowanej kadry,</li> <li>▪ liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programów.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ organizacje pozarządowe,</li> <li>▪ inne organizacje, instytucje, jednostki.</li> <li>▪ osoby fizyczne posiadające kwalifikacje.</li> </ul>	I.2023 r. - XII. 2026 r.
<b>REHABILITACJA</b>	2	Prowadzenie Punktu Wsparcia dla osób uzależnionych i członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych, psychiatrycznych i prawnych. Tworzenie warunków do pracy terapeutów i psychologów w tym zakup niezbędnych materiałów i wyposażenia do realizacji zadań.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba osób objętych działaniami,</li> <li>▪ liczba udzielonych porad, informacji, konsultacji itp.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ organizacje pozarządowe,</li> <li>▪ inne organizacje, instytucje, jednostki.</li> <li>▪ osoby fizyczne posiadające kwalifikacje.</li> </ul>	I.2023 r. - XII. 2026 r.

**Cel 6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego (zapewnienie działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Dworze Mazowieckim oraz ograniczanie dostępu do alkoholu).**

	1	<p>Tworzenie warunków do pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Dworze Mazowieckim, Zespołu Interwencyjnego oraz zespołów problemowych Komisji – wynagrodzenia dla członków MKRPA, dodatkowe szkolenia dla członków Komisji: pokrywanie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba osób objętych działaniami,</li> <li>▪ liczba osób skierowanych do placówek leczenia odwykowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MKRPA</li> <li>▪ Urząd Miejski</li> </ul>	<p>I.2023 r. - XII. 2026 r.</p>
--	---	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------

2	<p>Ograniczanie dostępności do alkoholu powinno odbywać się przy uwzględnieniu wielkości miasta, jego układu przestrzennego, a także konieczności włączenia Zarządów Osiedli w proces tworzenia prawa miejscowego. Ponadto, wprowadzane ograniczenia powinny uwzględniać liczbę osób czasowo przebywających w Nowym Dworze Mazowieckim. Możliwość ograniczenia w godzinach przez Radę Miejską w Nowym Dworze Mazowieckim nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach handlowych (skleпах) z wyłączeniem lokali gastronomicznych. Może ona dotyczyć obszaru całego miasta lub określonych jednostek pomocniczych. Działania powyższe uwzględniać będą zapisy wynikające z nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Liczba zezwoleń dla każdej kategorii napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (placówki handlowe).</li> <li>▪ Liczba zezwoleń dla każdej kategorii napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia).</li> <li>▪ Ilość całodobowych lokali handlowych (sklepów) sprzedających napoje alkoholowe.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MKRPA</li> <li>▪ Urząd Miejski</li> </ul>	<p>I.2023 r. - XII. 2026 r.</p>
3	<p>Ograniczanie sprzedaży alkoholu w pobliżu obiektów chronionych, np. przedszkoli, szkół, burs, internatów i młodzieżowych domów kultury, ośrodków prowadzących terapię dla osób uzależnionych, domów pomocy społecznej oraz obiektów kultu religijnego</p>		<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MKRPA</li> <li>▪ Urząd Miejski</li> </ul>	<p>I.2023 r. -XII.2026 r.</p>
4	<p>Optymalizacja gęstości sieci punktów sprzedaży alkoholu w Nowym Dworze Mazowieckim.</p>		<ul style="list-style-type: none"> <li>• MKRPA</li> <li>• Urząd Miejski</li> </ul>	

5	Podejmowanie działań w zakresie eliminowania nieprawidłowej lokalizacji lokali gastronomicznych podających alkohol w bezpośrednim sąsiedztwie szkół, burs, internatów i obiektów kultu religijnego		<ul style="list-style-type: none"> <li>• MKRPA</li> <li>• Urząd Miejski</li> </ul>	I.2023 r. - XII. 2026 r.
6	Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem zgodności realizacji ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba skontrolowanych punktów sprzedaży</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ MKRPA</li> <li>▪ organizacje pozarządowe specjalizujące się w tej tematyce,</li> <li>▪ inne instytucje, jednostki</li> </ul>	
7	Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych oraz innych zainteresowanych służb.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• liczba osób uczestniczących w szkoleniach w ramach Gminnego Programu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪</li> </ul>	

**Cel 7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.**

<p><b>PROFILAKTYKA I REHABILITACJA</b></p>	<p>1</p>	<p>Tworzenie miejsc integracji społecznej, które będą miały na celu zwiększanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych, a także pozyskiwania zdolności do samodzielnego funkcjonowania na rynku pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ liczba osób objętych działaniami,</li> <li>▪ liczba utworzonych miejsc</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ośrodek Pomocy Społecznej</li> <li>▪ Urząd Miejski</li> </ul>	<p>I.2023 r. - XII. 2026 r.</p>



## **VII. SPOSÓB SPRAWOZDANIA**

1. Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Miejskiego Programu będące integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego, będzie przedstawiane Radzie Miejskiej przez Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki w terminie do 31 marca każdego roku obejmującego Miejski Program.

## **VIII. ZADANIA I ZASADY DZIAŁANIA MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.**

1. Członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołuje Burmistrz, raz w roku, po uchwaleniu Programu przez Radę Miejską.
2. Do zadań MKRPA należy:
  - a) Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego.
  - b) Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
  - c) Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
  - d) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
  - e) Kontrola punktów sprzedaży alkoholu pod względem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz warunków pozwolenia na sprzedaż alkoholu.
  - f) Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży alkoholu w oparciu o obowiązujące przepisy prawa w tym zakresie.

## **IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MKRPA**

Ustala się następujące zasady finansowania pracy członków Komisji:

1. Przewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości nie większej niż 1 200,00 zł miesięcznie, tj. 200 zł za czynność tj.: udział w posiedzeniu Komisji, dyżur, kontrola punktu sprzedaży alkoholu.
2. Wynagrodzenie jest naliczane na podstawie sporządzonej listy obecności, proporcjonalnie do liczby czynności.
3. Członkowie Komisji pobierają wynagrodzenie w wysokości 130 zł za czynność zleconą przez Przewodniczącego. Wynagrodzenie jest naliczane proporcjonalnie do liczby zrealizowanych i udokumentowanych czynności. Liczba czynności płatnych w miesiącu nie może przekraczać 6.
4. Przewodniczący Komisji przedkłada Burmistrzowi Miasta listę wynagrodzeń członków Komisji za miesiąc poprzedni,
5. Lista wynagrodzeń powinna być sporządzona na podstawie:
  - a) listy obecności członków Komisji na dyżurach,
  - b) listy obecności członków na posiedzeniach Komisji,
  - c) potwierdzonego udziału w kontroli punktu sprzedaży alkoholu,
  - d) indywidualnych kart czynności prowadzonych przez członków Komisji.
6. Regulamin pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa Burmistrz miasta Nowy Dwór Mazowiecki w formie zarządzenia.

## **PODSUMOWANIE**

*Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowy Dwór Mazowiecki na lata 2023-2026 finansowany jest z dochodów z wpływu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z obrotu hurtowego, został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie miasta z uwzględnieniem wniosków i ewaluacji realizowanych programów. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w mieście w latach ubiegłych. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu i/lub narkotyków.*